

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشکده بهداشت و تغذیه

گروه مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

عنوان : روش تحقیق

تعداد واحد : 2 واحد (نظری) 1 واحد عملی گروه هدف : دانشجویان کارشناسی مدیریت خدمات بهداشتی

مدرس : آقایان (دکتر وحیدی ، جنتی)

مدت : 51 ساعت

مقدمه : یکی از اهداف اصلی تحقیق در علوم بهداشتی ، تولید و بررسی نظریه هایی در راستای درک راههای ارتقاء شرایط سلامت در انسان ها و به کارگیری دانش جدید برای ارتقاء کیفیت، کارایی و اثربخشی در نظام سلامت است . تولید علم و فناوری نوین برای حل مشکلات و معضلاتی که لا ینحل مانده است از دیگر اهداف پژوهش در نظام سلامت می باشد. روان ترین و منطقی ترین ابزار برای آن پژوهش علمی است .

امروزه تصمیم گیری مبتنی بر شواهد اهمیت زیادی پیدا کرده است در نظام سلامت به دلیل کمبود منابع استفاده از شواهد علمی مستند ، دقیق و قابل اتکا در سیاستگزاری ، برنامه ریزی ، مدیریت و تصمیم گیری امری بسیار با ارزش و حیاتی است و بهترین راه برای فراهم آوردن داده ها های مورد نیاز قابل اتکا پژوهش های علمی می باشد .

به منظور فراهم آوردن اطلاعات درست و ارتقای کیفیت تحقیقات لازم است که هر پژوهشگر مفاهیم اولیه و بنیادین پژوهش را فرا گیرد تا بتواند به طور اصولی و دقیق به پژوهش در نظام سلامت بپردازد . آشنایی با روش پژوهش برای دانشجویان مدیریت خدمات بهداشتی با توجه به انتظارات فزاینده از دانش آموختگان این رشته ضرورتی مهم و حیاتی به شمار می رود .

اهداف :

۱- **هدف کلی :** پس از گذراندن این درس ، دانشجو باید با روش شناسی پژوهش و گامهای پیوسته آن آشنا شده و

بتواند یک طرح پژوهشی را به طور کامل و دقیق تدوین نماید .

۲- اهداف اختصاصی :

۱- آشنایی با مفاهیم ، تعاریف و اهمیت تحقیق در نظام خدمات بهداشتی درمانی

۲- تهیه یک طرح تحقیقاتی (انتخاب موضوع ، نگارش عنوان مناسب و بیان مسئله مناسب

- ۳- بررسی اطلاعات و مدارکی (بررسی متون) که در ارتباط با موضوع تحقیق است .
- ۴- تنظیم اهداف ، فرضیات یا سئوالات پژوهشی
- ۵- تعریف متغیرها و شیوه های بیان و سنجش آن
- ۶- بررسی متون ، کاوش یارانه ای و دستی
- ۶- انواع مطالعات
- ۷- انتخاب روش جمع آوری اطلاعات نحوه تعیین روایی و پایایی آنها (روش های کمی)
- ۸- جمعیت ، نمونه و نمونه گیری
- ۹- روش های مطالعات
- ۱۰- روش های آماری در پژوهش
- ۱۱- تجزیه و تحلیل و تفسیر اطلاعات جمع آوری شده
- ۱۲- تهیه برنامه عملیاتی ، بودجه بندی پایش
- ۱۳- ملاحظات اخلاقی در پژوهش
- ۱۴- کلیات مطالعات کیفی
- ۱۵- مقاله نویسی

اهداف کاربردی :

در پایان این کلاس انتظار می رود دانشجویان به صورت عملی با مهارت های پژوهش ، تدوین پروپوزال تحقیقاتی ، تهیه مقالات پژوهشی آشنا شوند .

روش آموزش: شیوه آموزش دانشجویان محور و مهارت محور بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده به صورت مشارکتی ، کار گروهی ، بحث جمعی ، ارائه گزارش دانشجویان درباره نتیجه فعالیت های تیمی و پرسش و پاسخ اداره خواهد شد.

برنامه اجرایی درس روش تحقیق

جلسات	تاریخ جلسه	موضوعات مورد بحث در جلسه
اول		معرفی اهداف - روش تدریس و روش ارزشیابی درس
دوم		آشنایی با مفاهیم، تعاریف و اهمیت تحقیق در نظام خدمات بهداشتی درمانی
سوم		روش های مسئله یابی و اولویت بندی مسئله یا موضوع پژوهشی (۱ ساعت نظری ۲ ساعت عملی
چهارم		مساله چیست و چرا باید مطالعه شود (تدوین بیان مساله) ۱ ساعت نظری ۲ ساعت عملی
پنجم		مرور و بررسی اطلاعات و مدارک موجود (۱ ساعت نظری ۲ ساعت عملی)
ششم		تنظیم اهداف پژوهش (۱ ساعت نظری ۲ ساعت عملی)
هفتم		تدوین فرضیات و سؤالات پژوهشی (۱ ساعت نظری ۱ ساعت عملی) امتحان میان ترم
هشتم		تعریف و انتخاب متغیرها
نهم		انواع مطالعات و روش انتخاب نوع مطالعه
دهم		انتخاب روش جمع آوری اطلاعات نحوه تعیین روایی و پایایی آنها (روش های کمی)
یازدهم		روش نمونه گیری در مطالعات
دوازدهم		روش های جمع آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات
سیزدهم		ملاحظات اخلاقی در پژوهش
چهاردهم		کلیات مطالعات کیفی
پانزدهم		تدوین پروپوزال تحقیقاتی
شانزدهم		مقاله نویسی
هفدهم		امتحان پایان ترم

※ ارائه کار پوשה تکمیل شده (پروپوزال تحقیقاتی) برای هر گروه که وظایف و فعالیت های هر عضو به صورت شفاف و مستند آورده شده برای کسب نمره واحد عملی الزامی

است .

منابع اصلی :

- ۱- سازمان جهانی بهداشت ، " تحقیق در سیستم های بهداشتی " گروه مترجمین ،وزارت بهداشت ،درمان و آموزش پزشکی ،تهران ۱۳۸۱.
- ۲- آصف زاده سعید "راهنمای آموزش ده گام پژوهش در سیستمهای بهداشتی درمانی " وزارت بهداشت ،درمان و آموزش پزشکی ،تهران ۱۳۸۲ .
- آصف زاده سعید "مدیریت تحقیقات بیمارستانی " دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین ،معاونت پژوهشی ،حدیث امروز ،قزوین ۱۳۸۲ .

انتظارات از دانشجویان محترم :

انتظار می‌رود دانشجویان عزیز مطابق طرح درس ارائه شده قبل از حضور در کلاس مطالب درسی را مرور کرده و در گروه های کاری و در بحث ها مشارکت فعال داشته باشند، چرا که آمادگی قبلی منجر به یادگیری عمیق تر و مشارکت بهتر دانشجویان در کلاس خواهد گردید.

انتظار داریم دانشجویان مطابق برنامه توافق شده در کلاس و برنامه اجرایی مندرج در طرح درس، به صورت موثر در کارهای تیمی مشارکت داشته، نقش های مختلف در یک تیم موثر را در عمل تمرین کنند و نتیجه فعالیت ها و بحث های انجام گرفته در گروه را توسط گزارشگر گروه ارائه دهند.

روش ارزشیابی دانشجو :

- ۱- امتحان میان ترم ۴ نمره
- ۲- فعالیت کلاسی و حضور و غیاب ۲ نمره
- امتحان پایان ترم ۱۴

۳- برای واحد عملی : ارزیابی فعالیت تیمی و کارپوشه تیم